

Pozdrav monsinjora CAGNE

Gospodine nadbiskupe, draga braćo svećenici!

Veoma mi je drago što se nalazim među vama, zahvaljujući ljubaznom pozivu dekana zagrebačkog Teološkog fakulteta, dra Sagi-Bunića. Odazivajući se želji da vam upravim par riječi prigodom otvorenja »Svećeničkog teološko-pastoralnog tjedna«, činim to veoma rado govoreći od srca k srcu vašim materinskim jezikom.

Kada sam bio imenovan nuncijem u jednoj velikoj zemlji Dalekog Istoka, želio sam da se osobnim istraživanjem uvjerim što je ono što stanovnici te zemlje, koji u svojoj velikoj većini nisu kršćani, traže i očekuju od Katoličke Crkve.

Osobno sam mogao ustanoviti da su upravitelji pokrajina i predstojnici gradova, koji nisu bili kršćani, tražili da Crkva otvori škole, da osnuje bolnice i domove za bespomoćne starce i siromašnu djecu. Sa svoje strane, predstavnici svjetovne vlasti nudali bi besplatna zemljišta. Konstatirao sam da su nekršćanski liječnici željeli da se upoznaju s načelima katoličkog morala da bi se prema njima ravnali u svom profesionalnom radu; da su nekršćanske obitelji nastojale da im se sinovi ožene katoličkim djevojkama; da su nekršćanske obitelji, koje su stanovale po selima, dopuštale svojim kćerima da pođu na Sveučilište u grad jedino pod uvjetom da se nastane u zavodima kojima su upravljale katoličke časne sestre. Jedan katolički liječnik znao bi mi reći da bolesnici u njihovu sanatoriju imaju u njega više pouzdanja otkako znadu da je katolik. Ne znaju gotovo ništa o Katoličkoj Crkvi, ali sama spoznaja da sam katolik, njih psihički pomaže, ima za njih upravo terapijsku vrijednost.

Mogao bih iznijeti još mnogo drugih primjera, ali da ne duljim reći ću samo to da sam svagdje tražio u čemu je razlog za takvo vladanje, to jest koji su motivi toga pouzdanja što ga nekršćani stavljaju u Katoličku crkvu. A odgovor je bio uvijek isti: To čine radi sigurnosti.

Čitavo čovječanstvo traži danas sigurnost i stoga poziva sve zdrave snage, uključujući tu i Crkvu, da ostvare opću sigurnost, jer bez nje nema mira, nego strah paralizira duše, a život postaje nenasan.

Prema tome, Crkva treba da daje sigurnost. Za svijet, kome je sigurnost upravo očajnički potrebna, Crkva nema smisla, Crkva ne služi, Crkva nije prihvatljiva — ako Crkva nije faktor sigurnosti. Uostalom, to je u samoj logici »tajne spasenja«, što je Crkva, a ta logika tajne u ovom slučaju naziva se »volja Božja«.

Crkva mora dati sigurnost prije svega u stvarima vjere i morala. No ona je pozvana da sudjeluje svojim iskustvom i svojom naukom, svojim uzorima i svojim djelovanjem i u izgradnji obrane čovjeka. Ljudi, pa i oni koji se nazivaju nevjernicima, znadu da se prava sigurnost na socijalnom, ekonomskom i političkom polju ne zasniva samo na veoma kolebljivoj ravnoteži ljudskih odnosa.

Građansko društvo, pa i ono nekršćansko, čuva posebno mjesto u povijesti za one ljude i žene iz Kristove Crkve — bez obzira kojem narodu pripadali, bez obzira na njihov položaj i službu koji iskreno i iznad svega traže Kraljevstvo Božje i njegovu pravdu i koji na taj način postaju faktori sigurnosti.

To su u prvom redu ljudi i žene koji su svetošću svoga života, naukom i dobrim djelima što su ih proširili po svem svijetu, stvorili uporišta sigurnosti za čovječanstvo. To su, također, velike i ponizne ličnosti koje pripadaju Crkvi, bilo da su pape, kapelani ili časne sestre, koji su svojom vjerom, svojim duhom požrtvovnosti, vjernosti, stege, ljubavi prema istini, herojske ljubavi prema bližnjemu, svojim poštovanjem prema drugima, i to ne samo prema protivnicima i takozvanim »dalekima« nego i prema bližnjima i domaćima u vjeri, dali društvu, obiteljima i savjestima onaj osjećaj sigurnosti što ga nitko drugi ne bi mogao dati. Pomislimo, da spomenem par imena, na Majku Kabrini, na Oca Damjana, na Majku Terezu.

Kada društvo više ne nalazi sigurnosti u Crkvi, gubi pouzdanje prema crkvenim ljudima i okreće im leđa. Treba da smjelo i ponizno razmišljamo o onome što se danas događa u Crkvi, imajući na pameti riječ što je reče Krist Gospodin svojim učenicima: »Vi ste sol zemlji. Ali ako sol obljutavi, čim će se ona osoliti? Više nije ni za što, osim da se izbaci van da je ljudi pogaze« (Mt 5, 13). U svojoj dugoj i mučnoj povijesti Crkva je iskusila više puta krize koje su nastale jer je obljutavila sol zemlje. Svemogućí Bog, koji djeluje u stoljetnim ciklusima, zna urediti račune, nadoknaditi gubitke, preokrenuti zlo u dobro, povratiti ravnotežu u poremećenu situaciju, spriječiti da se ne zatvore vrata dobra i da se ne slome stupovi-potpornjaci sigurnosti. Ipak ostaje naša teška odgovornost, o kojoj moramo dati račun Bogu, crkvenoj zajednici i građanskom društvu.

Zelim i molim da ovaj Tjedan studija bude prije svega vrijeme razmišljanja, ispit savjesti što ga svatko od nas mora izvršiti u svoj poniznosti, istini i odvažnosti. Smatram nužnim da odgovorimo iskreno i sasvim određeno na slijedeće pitanje: Da li, na koji način, u kojoj mjeri i u kakvom smo duhu primijenili i primjenjujemo ne samo neke nego sve odredbe Drugog vatikanskog koncila? Prije nego što osudimo Crkvu, treba da osudimo sami sebe. Zapravo, mi smo Crkva, svaki od nas. Ovdje je na mjestu razmišljanje o kome je u svojim »Ispovijestima« govorio sv. Augustin: »Ljudi kažu: Vremena su zla. Ali vremena, to smo mi. Ako smo mi dobri, i vremena će biti dobra.«

Neka Vas Bog sve blagoslovi!